

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/197/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2114221971
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Zdenka Zamecová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2015:2114221971.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava, sudkyňou Zdenkou Zamecovou, v právnej veci navrhovateľky: W. M., nar. XX.X.XXXX, bytom Z. X, H. proti odporcovi: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 8074 598, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, o vyslovenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, takto

rozhodol:

Súd u r č u j e , že Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzavretá medzi navrhovateľkou a odporcom dňa 31.8.2009 j e n e p l a t n á .

Navrhovateľke súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa svojím návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 21.8.2014 domáhala určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzavretá medzi účastníkmi dňa 31.8.2009 je neplatná. Navrhovateľka svoj návrh odôvodnila tým, že s odporcom uzavrela Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX obsahujúcu dohodu o zrážkach zo mzdy a iných príjmov zo dňa 31.08.2009, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 350 eur, ktorý sa navrhovateľka zaviazala splácať v troch mesačných splátkach po 166 eur. Celková výška nákladov nie je v zmluve uvedená a rovnako nie je uvedená ani RPMN a ani zmluvný úrok. Preto je navrhovateľka toho názoru, že predmetný úver je bezúročný a bez poplatkov. Navrhovateľka z nevedomosti v oblasti spotrebiteľských úverov sa dostala do úverového reťazca, pričom nedokázala posúdiť kvalitu úverových zmlúv, ktoré boli sofistikované a náročné aj pre právnikov. Navrhovateľka ďalej poukazuje nato, že nemohla plniť splátky úverov, preto prijala ponuku odporcu, ktoré použila opäť na splatenie skorších úverov, z tohto dôvodu došlo z jej strany k enormnému finančnému zaťaženiu. Následne navrhovateľka neplnila svoj záväzok riadne a včas. Odporca podal trestné oznámenie a osočil ju trestného činu úverového podvodu. Okresné riaditeľstvo PZ Trnava T. odmietlo trestné stíhanie voči osobe navrhovateľky uznesením zo dňa 19.5.2010. Následne si odporca uplatnil pohľadávku na Stálom rozhodcovskom súde a ten navrhovateľku zaviazal na zaplatenie sumy vo výške 522 eur. Odporca si prostredníctvom exekútorského úradu JUDr. Rudolfa Krutého uplatnil pohľadávku v exekučnom konaní, ktoré Okresný súd Trnava viedol pod sp. zn. 12Er/877/2010-53 a Okresný súd Trnava Uznesením zo dňa 26.7.2012 exekúciu voči navrhovateľke zastavil. Dňa 19.7.2014 bola zamestnávateľovi navrhovateľky spoločnosti Y. M. H., Z. W., H. doručená žiadosť na výkon zrážok zo mzdy. Návrhom o nariadení predbežného opatrenia sa navrhovateľka domáha, aby sa zamestnávateľ súčasne Y. M. H., Z. W., H. D. XXXX/X,XXX XX H. . zdržal zrážok zo mzdy na základe Dohody o zrážkach zo mzdy v prospech odporcu a to až do skončenia konania vo veci samej o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľka za neplatnú, lebo spôsobuje hrubú nerovnováhu v jej neprospech, pretože umožňuje siahnúť jej na majetok bez toho, aby mohla zamedziť zamestnávateľovi zrážky vykonávať. Dohodu o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľka za absolútne neplatnú súčasť spotrebiteľskej zmluvy. Vykonaniu zrážok zo mzdy nemôže navrhovateľka zabrániť napriek tomu, že žiadny sudca postihnutie jej majetku neschválil a predbežné opatrenie je

výlučným prostriedkom na zabránenie zrážok zo mzdy. Vo veci samej podala navrhovateľka návrh o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Navrhovateľka sa nebráni právu veriteľa, ale nesúhlasí s tým, aby bolo uplatňované bez rozhodnutia súdu. Z dôvodu, že tak závažné dojednanie by malo byť platné iba v prípade, ak by išlo o individuálne vyjednanie. Pričom v danom prípade išlo o inštitút, ktorý bol zapracovaný v rámci formulárovej zmluvy, pretože navrhovateľ nemal možnosť zmluvu bez súčasného podpisu dohody o zrážkach zo mzdy uzavrieť. Prítom dohoda o zrážkach zo mzdy závažným spôsobom zasahuje do majetku dlžníka, tento zásah nepodlieha žiadnemu posudzovaniu súdom či iným nezávislým tribunálom, z tohto dôvodu je navrhovateľka presvedčená, že ako inštitút v slovenskom právnom poriadku je v rozpore s Chartou základných ľudských práv Európskej únie. Navrhovateľka tak stráca právo disponovať so svojim príjmom ako so svojim majetkom, a to bez právneho základu. Odporca reálne plní realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza bez právneho dôvodu k zásahu do majetkovej sféry navrhovateľky. Súdne konanie o určenie neexistencie práva odporcu z dohody o zrážkach zo mzdy bude trvať niekoľko mesiacov, počas ktorých bude zamestnávateľ musieť rešpektovať uzavretú dohodu a vykonávať zrážky zo mzdy naďalej aj v nasledujúcich mesiacoch, takže odporca sa tak môže na úkor navrhovateľky bezdôvodne obohacovať. Dôvod, pre ktorý navrhovateľka trvá na vydaní predbežného opatrenia je, že zamestnávateľ nie je povinný, ani neskúma platnosť, resp., neplatnosť dohody o zrážkach a už vôbec nie zmluvu, na základe ktorej došlo k zabezpečeniu predmetného záväzku žalobcu a preto bez písomného súdneho príkazu pravidelné mesačné zrážky zo mzdy nezastaví. K zrážkam dochádza pravidelne každý mesiac, no aj napriek tomu je splatenie pohľadávok v nedohľadne. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy považuje navrhovateľ za rozporný s právom EÚ pre rozpor s medzinárodnou zmluvou, a je preto neplatný. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok svojím príjmom ako so svojim majetkom, a to bez právneho základu. Uzavretá zmluva poskytuje veriteľovi priamo právny priestor na postihnutie majetku spotrebiteľa, a to vrátane plnení z neprijateľných zmluvných podmienok, prípadne plnení v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Takýto inštitút sa tak dostáva do zásadnej kontroverzie s právom EÚ a čl. VII. Ústavy SR. Navrhovateľ v čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné, nedokázal rozoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom EÚ. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v občianskom zákonníku, umožňuje postihnúť majetok navrhovateľa v podobe jeho mzdy aj na plnenie z nekalých zmluvných podmienok alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Navrhovateľka poukázala na Prejudiciálne konanie, na začatie ktorého podal návrh Okresný súd Prešov 23. januára 2012 - Valéria Marcinová/Pohotovosť, s.r.o. Vec C-30/12). Navrhovateľka poukazuje aj na pripomienky Európskej komisie vo veci C - 30/12, na čl. 22, 23 a 31 v ktorom sa konštatuje, že obavy vnútroštátneho sudcu sa zdajú byť opodstatnené. V prejednávanej veci (zrejme obdobnej) naozaj môže nastať, ak už nenastala situácia, v ktorej si veriteľ môže vymôcť celú pohľadávku voči dlžníkov i pomocou zrážok z dlžníkovej mzdy, pričom takto vymožené prostriedky môžu značne prekračovať sumu, ktorú by spotrebiteľ bol povinný zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní nekalosti ustanovení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom spotrebiteľ musí vynaložiť značné úsilie preto, aby získal takto zaplatené prostriedky späť a môže byť od takého postupu odradený neprímeranými nákladmi a ťažkosťami. Spotrebiteľ môže byť aj odradený od vymáhania pomerne nízkej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia so zreteľom na značné náklady, ktoré by takýto postup obnášal. Dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolať určitú nerovnováhu v postavení spotrebiteľa a veriteľa, keďže inštitút zrážok zo mzdy neprímerane uľahčuje veriteľovi vymożenie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. Je dokonca možné vidieť určitú paralelu medzi zrážkami zo mzdy, ktoré zvyhodňujú veriteľa a medzi stanovením povinného riešenia sporov na rozhodcovskom súde so sídlom v mieste podnikania veriteľa. Navrhovateľka ďalej poukázala na čl. 6 Smernica Rady 93/13 EHS, § 3 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená dňa 31.8.2009 odporuje svojim účelom zákonu a je v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko umožňuje odporcovi vymôcť pohľadávku odporcu aj s príslušenstvom, ktoré mu neprináleží. Odporca sa pokúša formou zrážok zo mzdy navrhovateľa domôcť úrokov a poplatkov, na ktoré neexistuje zákonný nárok. Spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa keďže inštitút zrážok zo mzdy neprímerane uľahčuje veriteľovi vymożenie svojej pohľadávky aj v časti, v ktorej je založená na nekalých podmienkach. V Dohode o zrážkach zo mzdy nie je určito jasne a zrozumiteľne určená výška pohľadávky. Pričom v danom prípade išlo o inštitút, ktorý bol spísaný vo forme formulárovej zmluvy, pretože navrhovateľ nemal možnosť zmluvu bez súčasného podpisu Dohody o zrážkach zo mzdy uzavrieť.

Na návrh navrhovateľky súd vo veci vydal predbežné opatrenie č.k. 18C/197/2014-10 zo dňa 16.9.2014 uložil zamestnávateľovi navrhovateľky Y. M. H., Z. W., H. D. XXXX/X, H., povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky v prospech odporcu na základe Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 31.8.2009, uzavretej medzi navrhovateľkou a odporcom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie odporca.

Krajský súd v Trnave rozhodnutím zo dňa 18.12.2014 č.k. 10Co/533/2014-31 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Súd pojednával v neprítomnosti odporcu, ktorý svoju neúčasť na pojednávaní písomne ospravedlnil.

Navrhovateľka na pojednávaní uviedla, že s odporcom uzavrela zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 31.8.2009, na základe ktorej jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 350 eur, ktorý sa zaviazala splácať v splátkach po 166 eur, úver mala splatiť za tri mesiace. Celková výška nákladov, zmluvný úrok a ani RPMN neboli v zmluve uvedené. Podľa ust. § 39 Občiansky zákonník neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tiešeň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa sebe alebo inému sľuby alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Za týmto účelom kontaktovala navrhovateľka spotrebiteľské združenie, ktoré jej pomohlo pri zorientovaní v problematike. Spotrebiteľské združenie ju upozornilo na prácu a rozhodnutia komisie pre posudzovanie prijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré v minulosti posudzovalo podobné prípady ako je jej prípad. Stotožňuje sa s názorom komisie pre posudzovanie prijateľných zmluvných podmienok a spotrebiteľského združenia, ktorí zhodne vyslovili svoj názor, že dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov uzatvorená dňa 31.8.2009 je neplatná z dôvodu, že je v rozpore s požiadavkou dobrej viery, zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Dohoda je hrubo nevyvážená, spotrebiteľ má už pri podpise zmluvy, teda v štádiu svojej nižšej bdelosti dodávateľ využil rozumovú nevyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť a ľahkomyselnosť a poskytol plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere, pričom záväzok zabezpečil s inštitútom zrážok zo mzdy a jeho aplikáciou. Dohody o zrážkach zo mzdy komisia už skôr posúdila ako neplatné, pričom skonštatovala, že výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii, primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprímeranému konaniu zo strany dodávateľa. Uvedená dohoda odporuje dobrým mravom, nakoľko umožňuje dodávateľovi vymôcť pohľadávku aj s príslušenstvom, ktoré mu neprináleží, nakoľko na úroky a poplatky, ktoré žiada neexistuje zákonný nárok.

Podľa § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia, keď podľa ods. 2 tohto ustanovenia proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Dňa 31. augusta 2009 uzavreli účastníci konania Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, v zmysle ktorej bol veriteľ (odporca) oprávnený poskytnúť dlžníkovi (navrhovateľke) úver v sume 350 eur, ktorý sa dlžník zaviazal zaplatiť veriteľovi zvýšený o sumu 148 eur, a to v 3 mesačných splátkach vo výške 166 eur. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluva uzatvorená medzi navrhovateľkou a odporcom je tzv. štandardná alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uvedené potvrdil aj Krajský súd v Trnave v uznesení č.k. 23CoE/24/2014-79 zo dňa 16.4.2014 ktorým potvrdil zastavenie exekúcie vedenej na základe vo veci vydaného rozhodcovského rozsudku.

V bode 05. VPPÚ (tvoriacich súčasť Zmluvy o úvere) je okrem iného uvedené, že dlžník s veriteľom uzatvára súčasne Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov ako formu zabezpečenia uspokojenia pohľadávky veriteľa, ktorej účinnosť je podmienená neuhradením štyroch po sebe idúcich splátok, keď nastáva splatnosť celého dlhu. Vo vzťahu k zamestnávateľovi dlžníka veriteľ preukáže skutočnosť, že nastala splatnosť dlhu prehlásením, v ktorom zároveň vyzve zamestnávateľa na vykonanie dohodnutých

zrážok. Dlžník dáva vyslovený súhlas k tomu, aby veriteľ doplnil do čl. I. písm. b/ Dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov aktuálny zostatok dlhu k dátumu, keď bude uvedená dohoda predložená zamestnávateľovi dlžníka, pričom dlžník súhlasí s tým, aby zamestnávateľ zrážky vykonával.

V bode 14. VPPÚ je uvedené, že dohoda o vyplnení zmeniek slúži na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka (ako vystaviteľa zmenky) vyplývajúceho z úverovej zmluvy voči veriteľovi (remitentovi), na ktorý účel vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Remitent má pritom právo uplatniť si celý svoj peňažný nárok vyplnením zmenky a to najskôr v deň, kedy sa stane celý dlh splatným.

Súd najprv skúmal splnenie podmienky naliehavého právneho záujmu navrhovateľkou na požadovanom určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 31.8.2009. Podľa rozhodnutia zverejneného v ZSP 6/2003 str. 163 „naliehavý právny záujem podľa § 80 písm. c) OSP je daný vtedy, ak existuje aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi navrhovateľom a odporcom, ktorý je; ohrozením navrhovateľovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť; nie je pritom rozhodujúce, ako táto neistota vznikla.“

Súd je toho názoru, že navrhovateľkou bol naplnený predpoklad naliehavého právneho záujmu, pretože boli voči nej odporcom podniknuté kroky na vymoženie sumy vyplývajúcej zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 31.8.2009, a zmenky z rovnakého dátumu ktorou navrhovateľka mala zabezpečiť uspokojenie pohľadávky odporcu vzniknutej zo zmluvy o úvere a dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 31.8.2009. Za situácie kedy dohoda o zrážkach zo mzdy, ako aj zmluva o úvere, a zmenka neobsahujú povinné náležitosti a obsahujú neprijateľné podmienky čoho následkom je ich čiastočná až úplná neplatnosť, možno vyvodiť naliehavý právny záujem navrhovateľky na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy na základe ktorej sa odporca u zamestnávateľa navrhovateľky domáhal výkonu zrážok v rozsahu značne prevyšujúcom sumu ktorú by navrhovateľka ako spotrebiteľ bola povinná zaplatiť pri náležitom súdnom preskúmaní neprijateľnosti ustanovení zmluvy o úvere. Určením neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy bude odstránená právna neistota navrhovateľky v tom že bude odporcovi znemožnené využitie dohody o zrážkach na vymoženie dlžnej sumy od navrhovateľky, keďže tento zásah do majetku navrhovateľky nepodlieha žiadnemu posudzovaniu súdom. Ak odporca na svojom nároku voči navrhovateľke bude trvať, môže si ho na súde opätovne uplatniť, avšak nie ako nárok zo zmenky, ale ako nárok z uzavretej spotrebiteľskej zmluvy o úvere. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované trvajúcou existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky v právnom vzťahu a v tomto slova zmysle je nerozhodné, či dochádza aj k uplatneniu iných práv, napríklad práva na plnenie alebo či sa spotrebiteľ obráti priamo na súd so zreteľom na zabezpečenie stavu právnej istoty, aby nebol obťažovaný hrozbou aplikácie takýchto doložiek, ktorých neplatnosť nikto neurčil. Tým je zároveň daný naliehavý právny záujem žalobkyne na podanej žalobe bez ohľadu na prípadné vymáhanie pohľadávky.

Z rozhodovacej činnosti súdu je známe, že inštitút dohody o zrážkach zo mzdy bol predmetom prejudiciálnej otázky na Súdnom dvore EÚ pretože Okresný súd Prešov mal pochybnosti o súlade právnej úpravy s čl. 38, čl. 17 Charty základných práv Európskej únie v spojení s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ak sa na základe dohody o zrážkach zo mzdy vykonávajú spotrebiteľovi zrážky zo mzdy bez súdnej kontroly neprijateľných podmienok a spotrebiteľ nemá priamu možnosť tieto zrážky zrušiť. Existujúca právna úprava za určitých podmienok umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok čo vyplýva zo Smernice Rady 93/13/EHS z 5. 4. 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal). Preto táto dohoda o zrážkach zo mzdy môže vyvolávať určitú nerovnováhu v postavení dlžníka - spotrebiteľa a veriteľa.

Predložená dohoda o zrážkach bola uzatvorená dňa 31.8.2009, podľa § 551 zák.č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, kde navrhovateľka ako „dlžník“ v bode I. uviedla, že vystavila dňa 31.8.2009 zmenku v ktorej sa zaviazala zaplatiť zmenkovú sumu spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne zo zmenkovej sumy a zákonný zmenkový úrok 6 % ročne z dlžnej sumy. V bode II. vyjadrila svoj súhlas

s vykonávaním pravidelných mesačných zrážok jej zamestnávateľom vo výške 100 eur mesačne na účet odporcu. Dňa 19.7.2014 bolo zamestnávateľovi navrhovateľky doručená žiadosť na výkon zrážok zo mzdy. Žiadosť zo dňa 16.7.2014 obsahuje aj údaj o výške dlhu ktorý má byť splatený t.j. 2851,51 eur, pričom výška úrokov z omeškania, resp. zmenkových a zákonných úrokov ktoré naďalej plynú bude oznámená zamestnávateľovi navrhovateľky po doplatení istiny s poplatkom.

Dohodu o zrážkach zo mzdy bez súdnej kontroly, kedy spotrebiteľ nemá možnosť tieto zrážky zrušiť je neprijateľnou podmienkou spôsobujúcou výraznú nerovnováhu v postavení zmluvných strán. Súčasťou zmluvy sú Všeobecné podmienky poskytovania úverov (ďalej len VPPÚ), ktoré obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 a nasledujúcich OZ a to, v bode 5, v ktorom navrhovateľka uzatvára z odporcom dohodu o zrážkach zo mzdy a v bode 14 kde vystavuje zmenku. Predmetná dohoda o vyplnení zmenky spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 OZ a sleduje cieľ obísť právne predpisy chrániace spotrebiteľa. Uvedené ustanovenie nebolo so spotrebiteľom individuálne dojednané, bolo súčasťou veriteľom vopred pripravených VPPÚ, ktoré veriteľ používal vo vzťahu k neurčitému počtu svojich klientov. Vo vzťahu k predloženej dohode o zrážkach zo mzdy zo dňa 31.8.2009 navrhovateľka nemala možnosť ovplyvniť znenie VPPÚ, a bola jej na podpis predložená dohoda na osobitnej listine ktorá navyše zabezpečovala vymoženie sumy na základe navrhovateľkou vystavenej zmenky.

Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktoré ide a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti, predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala. Dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahovala predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá má byť zabezpečená, opisuje len spôsob jej vzniku na základe vystavenej zmenky. Vymedzenie zabezpečovanej pohľadávky je neurčité, a teda neplatné podľa § 37 ods. 1 OZ. V čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy musí byť zabezpečovaná pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch vrátane zmluvných vzťahov majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať, aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná. Svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda navrhovateľky. Pri uzatváraní dohody dlžník spotrebiteľ musí viesť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške.

Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že navrhovateľka ako spotrebiteľka mala možnosť odmietnuť zabezpečovací prostriedok poskytovaného úveru vzhľadom na jej výpoveď, ktorá nebola zo strany odporcu spochybnená. Odporca nepreukázal ani skutočnosť, že navrhovateľku poučil o následkoch uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Navrhovateľka preukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Navrhovateľkou predložená zmenka bola vystavená dňa 31.8.2009, a je v nej uvedený bezpodmienečný sľub zaplatiť zmenkovú sumu 522 eur spolu so zmenkovým úrokom vo výške 0,25 % denne od 15.1.2010. Údaje o zmenkovej sume a dátume začiatku úročenia zmenkovej sumy boli dopísané po vystavení zmenky odporcom, jedná sa o vlastnú zmenku navrhovateľky, „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“.

Pokiaľ ide o vec samú, súd považuje predloženú zmenku zo dňa 31.8.2009 za neplatnú. Náležitou predmetnej zmenky musí byť údaj o splatnosti (§ 1 bod 4 zák. č. 191/1950 Zb. a § 75 bod 3 toho istého zákona).

Zmenka môže byť vystavená 1) na nahliadnutie, 2) na určitý čas po nahliadnutí, 3) na určitý čas po dátume vystavenia, 4) na určitý čas. Zmenky s inou dobou splatnosti alebo so splatnosťou postupnou sú neplatné.

Predmetná zmenka má v druhom odstavci splatnosť uvedenú „zaplatím za túto zmenku pri predložení“, čo je prvý prípad splatnosti. V piatom odstavci má splatnosť stanovenú „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“ (čo je tretí prípad splatnosti). Teda ide o neurčitý údaj splatnosti, resp. splatnosť postupnú, teda podľa § 33 ods. 2 zák. č. 191/1950 Zb. ide o zmenku neplatnú.

Rovnako aj dohoda o úroku 0,25% od 15.1.2010 je neplatná. Len v zmenke na nahliadnutie (1) alebo na určitý čas po nahliadnutí (2) môže výstavca ustanoviť zúčtenie zmenkovej sumy. V iných prípadoch splatnosti (3, 4) úročenie zmenkovej sumy nie je možné. Nad rámec uvedeného súd uvádza, že pokiaľ ide o samotnú úverovú zmluvu, tá navyše neobsahovala povinné náležitosti podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov, účinného ku dňu podpisu zmluvy, uvedené v § 4 písm. h) ročnú úrokovú sadzbu, i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto je úver poskytnutý podľa predloženej zmluvy považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

K návrhu priložila navrhovateľka Zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania dňa 31.08.2009, všeobecné podmienky poskytnutia úveru, Dohodu o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov zo dňa 31.08.2009, žiadosť odporcu zamestnávateľovi navrhovateľky zo dňa 16.07.2014.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 74 ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku príslušný na nariadenie predbežného opatrenia je súd, ktorý je príslušný na konanie o veci.

Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku predbežné opatrenie nariadi súd na návrh.

Podľa § 75 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý má náležitosti podľa odseku 2, rozhodne súd bezodkladne najneskôr do 30 dní po doručení návrhu.

Podľa § 75 ods. 6 Občianskeho súdneho poriadku súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylúču účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 prvá a druhá veta Občianskeho súdneho poriadku o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené.

Podľa § 75 ods. 9 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku rozhodnutie o predbežnom opatrení súd odošle najneskôr do troch dní od jeho nariadenia.

Podľa § 76, ods. 1 písm. e) a f) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby e) nenakladal s určitými vecami alebo právami; f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal.

Podľa § 76 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením možno nariadiť povinnosť niekomu inému než účastníkovi len vtedy, ak to možno od neho spravodlivo žiadať.

Podľa § 76 ods. 3 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania.

Podľa § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Podľa ustanovenia § 145 Občianskeho súdneho poriadku, účastníkovi, ktorému súd prizná náhradu trov konania, prizná aj náhradu predbežného opatrenia a zabezpečenia dôkazov.

Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. Predbežné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, neprejudikujú sa ním práva účastníkov čo znamená, že obsahom dočasnej úpravy obsiahnutej v predbežnom opatrení nie je súd viazaný, a v konečnom rozhodnutí môže rozhodnúť inak. Z predbežného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia, a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Pre vydanie predbežného opatrenia sa predpokladá, aby sa aspoň osvedčila (nie dokázala) danosť, existencia určitého práva, resp. že je toto právo porušené alebo ohrozené, a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Účastníci nemusia byť vypočutí.

Podľa § 76 ods. 1 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby nenakladal s určitými vecami alebo právami, podľa § 76 ods. 1 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal, pričom predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej, úpravy právnych pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej; je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie že je nebezpečie bezprostrednej ujmy. Okrem existencie nároku musí navrhovateľ osvedčiť i to, že bez predbežného opatrenia by bol prípadný budúci výkon rozhodnutia ohrozený, pričom nebezpečie zmarenia výkonu musí byť reálne a musí hroziť bezprostredne. Už z návrhu na vydanie predbežného opatrenia musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ v budúcom konaní domáhať, teda akú žalobu mieni podať. Len tak je možné posúdiť, či navrhované predbežné opatrenie má vzťah k predmetu budúceho konania o žalobe, najmä či vzťah, ktorý sa predbežným opatrením upraví, bude vyriešený konečným rozhodnutím vydaným na základe žaloby.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, oboznámením sa so zhora uvedenými listinnými dôkazmi, ako i s obsahom celého spisového materiálu a v celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Návrhu vyhovel najmä s poukazom na navrhovateľkou uvádzané tvrdenia o neprijateľných zmluvných podmienkach v zmluve o úvere (ktorá je podkladom na vykonávanie zrážok zo mzdy navrhovateľky jej zamestnávateľom), čo považoval za dostatočné pre nariadenie predbežného opatrenia, teda situácia si vyžaduje momentálne riešenie práve prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia a podľa názoru súdu je preto vhodné nateraz situáciu stabilizovať práve prostredníctvom nariadenia predbežného opatrenia. Ak vo veci samej existuje spor spochybňujúci zákonnosť zmluvných dojednaní Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXX, ktorý by v prípade preukázania takejto nezákonnosti mal za následok minimálne to, že takýto úver by bolo nutné považovať za bezúročný a bez poplatkov, je nanajvýš sporné ak sa odporca domáha zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov nadväzujúcou práve na Zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX. Vykonanie zrážok zo mzdy zamestnávateľom navrhovateľky by potom malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia na strane odporcu (resp. jeho postupné narastanie), a práve tým je dané nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Až v konaní vo veci samej bude s konečnou platnosťou vyriešené, či zmluva o úvere uzavretá medzi účastníkmi obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, resp. či dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Súd usúdil, že uloženie povinnosti zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy navrhovateľky možno od jej zamestnávateľa, teda inej osoby ako účastníka konania, spravodlivo žiadať, nakoľko tým nebudú jeho práva nijako dotknuté.

V zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. súd v konaní úspešnej navrhovateľke nepriznal náhradu trov konania, nakoľko táto si náhradu trov konania neuplatnila.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, musí byť podpísané a datované. Musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.